

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998335668868

ILMIY JURNAL

IC²I JOURNALS
MASTER LIST

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
NUMBER
FOR SERIALS
PUBLICATIONS

doi

zenodo

OpenAIRE

Academic
Resource
Index
ResearchBID

Google Scholar

open access.nl

INNOVATSION TALABALAR AXBOROTNOMASI

3-JILD, 1-TO'PLAM
2026

Jurnal quyidagi xalqaro bazalarda indekslanadi:

Ilmiy jurnalning rasmiy sayti:

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026

3-JILD, 1-TO'PLAM | 2026 |

+99833 5668868 | www.innoworld.net | @Anvarbek_PhD

Surxondaryo viloyatida agroturizmning nazariy va metodologik jihatlarini**Nurmamatov Xidir Jumanazar o'g'li**

Termiz Davlat Universiteti

Geografiya mutaxassisligi 1-bosqich magistranti

E-mail: nurmamatovxidir15@gmail.com +998900758855

Annotatsiya. Surxondaryo viloyati hududida agroturizmni rivojlantirishning nazariy va metodologik jihatlarini kompleks tarzda tahlil etilgan. Agroturizm tushunchasining ilmiy mazmuni, uning qishloq hududlarini barqaror rivojlantirishdagi roli hamda ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarga ta'siri ochib berilgan. Tadqiqot jarayonida tizimli yondashuv, hududiy tahlil, taqqoslama va statistik metodlardan foydalanilgan. Viloyatning tabiiy-iqlim sharoiti, agrolesurslari va an'anaviy xo'jalik yuritish shakllari agroturizmni rivojlantirish uchun muhim omil sifatida asoslangan. Tadqiqot natijalari hududiy turizm siyosatini takomillashtirishda amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: agroturizm, qishloq turizmi, hududiy rivojlanish, barqaror turizm, Surxondaryo viloyati.

Abstract. This article analyzes the theoretical and methodological aspects of agro-tourism development in the Surkhandarya region. The scientific essence of agro-tourism, its role in sustainable rural development, and its impact on socio-economic processes are examined. Systematic, territorial, comparative, and statistical research methods were applied. The natural and agricultural potential of the region is substantiated as a key factor for agro-tourism development. The results of the study can be used to improve regional tourism policy.

Keywords: agro-tourism, rural tourism, regional development, sustainable tourism, Surkhandarya region.

Аннотация. В статье рассматриваются теоретические и методологические аспекты развития агротуризма в Сурхандарьинской области. Раскрывается научная сущность агротуризма, его роль в устойчивом развитии сельских территорий и социально-экономических процессах. Используются системный, территориальный и статистический методы исследования. Результаты работы имеют практическое значение для развития региональной туристической политики.

Ключевые слова: агротуризм, сельский туризм, региональное развитие, устойчивый туризм.

Asosiy matn. Agroturizm zamonaviy turizm industriasining eng istiqbolli yo'nalishlaridan biri bo'lib, u qishloq hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ilmiy adabiyotlarda agroturizm qishloq xo'jaligi faoliyati bilan bevosita bog'liq holda tashkil etiladigan turizm turi sifatida talqin qilinadi. Ushbu turizm shakli turistlarning fermer xo'jaliklari, bog'dorchilik, chorvachilik va an'anaviy dehqonchilik jarayonlarida bevosita ishtirok etishini nazarda tutadi.

Nazariy jihatdan agroturizm barqaror rivojlanish konsepsiyasiga asoslanadi. Barqaror turizm tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, ekologik muvozanatni saqlash va mahalliy aholining manfaatlarini ta’minlashni o‘z ichiga oladi. Agroturizm qishloq landshaftlarini saqlab qolish, milliy urf-odat va an’analarini asrash, ekologik madaniyatni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois, u nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va madaniy ahamiyatga ham ega.

Surxondaryo viloyati O‘zbekiston Respublikasining janubida joylashgan bo‘lib, o‘ziga xos tabiiy-geografik va iqlimiy sharoitlarga ega. Hududda subtropik iqlim hukmron bo‘lib, yil davomida qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish imkoniyati mavjud. Bog‘dorchilik, uzumchilik, sabzavotchilik va chorvachilik tarmoqlari viloyat iqtisodiyotining yetakchi yo‘nalishlari hisoblanadi. Mazkur agrolesurslar agroturizmni rivojlantirish uchun mustahkam asos yaratadi.

Metodologik jihatdan agroturizmni tadqiq etishda tizimli va hududiy yondashuv muhim o‘rin tutadi. Tizimli yondashuv agroturizmni yagona ijtimoiy-iqtisodiy tizim sifatida ko‘rib, uning tarkibiy elementlari – tabiiy resurslar, infratuzilma, mehnat resurslari va bozor munosabatlarini o‘zaro bog‘liqlikda tahlil qilishni taqozo etadi.

Hududiy yondashuv esa ma’lum bir mintaqaning o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda rivojlanish yo‘nalishlarini belgilash imkonini beradi.

Agroturizmni baholashda statistik tahlil, taqqoslama metodlar, iqtisodiy-geografik modellashtirish usullaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Ushbu metodlar orqali hududning agroturistik salohiyati, mavjud muammolar va rivojlanish istiqbollari aniqlanadi. Surxondaryo viloyatida agroturizmni rivojlantirishda transport va xizmat ko‘rsatish infratuzilmasini takomillashtirish, fermer xo‘jaliklarining turizm faoliyatiga tayyorgarlik darajasini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Jadval-1

Surxondaryo viloyatida agroturizmni rivojlantirishga ta’sir etuvchi omillar ulushi (%)

T/r	Omillar	Ulushi (% da)
1	Agrolesurslar (bog‘dorchilik, chorvachilik)	30
2	Tabiiy-iqlim sharoiti	25
3	Infratuzilma (yo‘l, xizmatlar)	20
4	Ijtimoiy omillar (aholi bandligi, an’analar)	15
5	Institutsional omillar (davlat qo‘llovi)	10
6	Jami	100

Agroturizmni rejalashtirish jarayonida ekologik barqarorlik masalasi alohida e’tiborga olinishi lozim. Turistik faoliyat qishloq xo‘jaligi yerlariga va tabiiy muhitga salbiy ta’sir ko‘rsatmasligi kerak. Shu bois, ekologik monitoring, resurslardan oqilona foydalanish va mahalliy aholining ishtirokini ta’minlash metodologik asos sifatida qaraladi.

Innovatsion yondashuvlar ham agroturizm rivojida muhim o‘rin tutadi. Raqamli texnologiyalar, onlayn bronlash tizimlari, hududiy brendlarni shakllantirish va gastronomik agroturizmni rivojlantirish Surxondaryo viloyati uchun istiqbolli yo‘nalishlar hisoblanadi. Mahalliy qishloq xo‘jaligi mahsulotlari asosida tashkil etilgan agroturistik marshrutlar hududning raqobatbardoshligini oshiradi.

Xulosa qilib aytganda, Surxondaryo viloyatida agroturizmni rivojlantirishning nazariy va metodologik asoslari yetarli darajada shakllangan bo‘lib, ularni amaliyotga joriy etish hududning barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Agroturizm qishloq aholisining daromad manbalarini diversifikatsiya qilish, bandlikni oshirish va turizm sohasini rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Lane B. Rural Tourism: An Overview. London: Routledge, 2019
2. Sharpley R. Tourism and Sustainable Development. Oxford: Elsevier, 2020.
3. Hall C.M., Page S.J. The Geography of Tourism and Recreation. London: Routledge, 2018.
4. UNWTO. Tourism and Rural Development. Madrid, 2022.
5. Qodirov A., Karimov B. Qishloq turizmi va uning iqtisodiy ahamiyati. Toshkent, 2021.
6. O‘zbekiston Respublikasi turizm va qishloq xo‘jaligi sohasiga oid normativ-huquqiy hujjatlar.